

Vastaanottolain uudistamista koskeva lainsäädäntöhanke

Sisäministeriö on tänään asettanut hankkeen kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain (746/2011) muuttamisesta.

Toimikausi

Hanke asetetaan ajalle 1.7.2024 - 31.12.2025.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle viimeistään syysistuntokaudella 2025.

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annettu laki, jäljempänä vastaanotto-laki, uudistetaan.

Vastaanottolain uudistamisella toteutetaan hallitusohjelman yleistä tahtotilaa, jolla hallitus saattaa Suomen turvapaikkapolitiikan keskeisten säädösten osalta yleispohjoismaiselle tasolle. Ensisijaisesti hädänalaisimpia autetaan lähtöalueilla. Euroopan rajojen ylittämiseen ja turvapaikan hakemiseen Suomesta perustuva turvapaikkamekanismi minimoidaan. Tavoitteena on vastaanottojärjestelmän väärinkäytön ehkäiseminen ja turvapaikkapolitiikan tiukentaminen, johon sisältyy myös kielteisen päätöksen saaneiden maasta poistuminen tai poistaminen.

Hallitusohjelmassa erillisinä toimenpiteinä on nostettu esille vastaanottopalveluiden tehostaminen hyödyntämällä vastaanottodirektiivin liikkumavara ja muiden EU-maiden parhaat käytännöt, vastaanottopalveluiden rajaaminen vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin uusintahakemuksen käsittelyajan osalta, ilman huoltajaa tulleiden alaikäisten turvapaikanhakijoiden edustajajärjestelmä uudistaminen sekä vastaanottorahan pienentäminen perustuslain ja vastaanottodirektiivin sallimaan minimiin.

Hallitusohjelman mukaisesti kaikilla hankkeessa toteutettavilla toimenpiteillä pyritään hakemaan säästöjä. Hankkeessa tehtävät tiukennukset ovat keskeisessä asemassa hallitusohjelman taloudellisia päätöksiä koskevassa liitteessä ilmoitettujen vastaanoton ja turvapaikkajärjestelmän säästöjen toteutumisessa. Säästötavoitteita on korostettu myös julkisen talouden suunnitelmassa vuosille 2025-2028.

Tavoitteet ja tehtävä

Hankkeessa selvitetään ja valmistellaan vastaanottolakiin tarvittavat säännösmuutokset hallitusohjelmassa kirjattujen tavoitteiden toteuttamiseksi.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

Hankkeen aikana täytäntöönpannaan EU:n uuteen muuttoliike- ja turvapaikkasopimukseen kuuluva uusittu vastaanottodirektiivi; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2024/1346 kansainvälistä suojelua hakevien henkilöiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vaatimuksista (uudelleenlaadittu). Vastaanottodirektiivin täytäntöönpano yhteensovitetään hallitusohjelman tavoitteiden kanssa. Hankkeessa otetaan käyttöön kaikki EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen sallimat tiukennukset. Erityisesti terveystalvaiden osalta palvelut vähennetään direktiivin sallimaan miniimiin. EU:sta tulevien uusien velvoitteiden hoitaminen toteutetaan pääsääntöisesti nykyisten määrärahojen puitteissa.

Säädösmuutoksia koskevat ehdotukset laaditaan hallituksen esitykseksi laiksi kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta annetun lain muuttamisesta.

Lakimuutosten on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alussa.

Erillisenä osana hanketta päivitetään valtioneuvoston asetus valtion vastaanotto- ja järjestelykeskusten virkojen täytöstä ja työjärjestyksestä sekä vastaanottopalveluista perittävistä maksusta (975/2011). Muutokset valmistellaan syksyn 2024 aikana ja asetuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta.

Organisointi

Hankkeen valmistelijat ovat erityisasiantuntija Tiina Järvinen (vastuuvalmistelija), erityisasiantuntija Sanna Töykkälä ja johtava asiantuntija Sanna Montin maahanmuutto-osastolta. Säädösvalmisteluvastajana toimii Niina Koivunen samalta osastolta.

Hanketta valmisteltaessa kuullaan ainakin oikeusministeriötä, työ- ja elinkeinoministeriötä, sosiaali- ja terveysministeriötä, suojelupoliisia, poliisihallitusta, Maahanmuuttovirastoa ja vastaanottokeskuksia. Lisäksi kuullaan hankkeen kannalta keskeisiä muita viranomaistahoja sekä muita asiantuntijoita ja toimijoita.

Kustannukset ja rahoitus

Työ tehdään pääasiallisesti virkatyönä. Sisäministeriössä kustannukset (työaika) kohdennetaan toiminnolle kansallisten säädösten valmistelu 2000 520 100.

Osastopäällikkö

Minna Hulkkonen

Maahanmuuttojohtaja

Sanna Sutter

Tiedoksi

Sisäministeri Rantanen
Kansliapäällikkö Pimiä
Valtiosihteeri Salminen
Erityisavustaja Paaso
SM/HKO/oikeudellinen tuki
SM/viestintä
SM/Maahanmuutto-osasto esittelijät
Oikeusministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Suojelupoliisi
Poliisihallitus
Maahanmuuttovirasto

VN/20211/2024-SM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: